

Groningen goed op orde.

Voor een veilige, ondernemende en financieel verstandige gemeente.

Verkiezingsprogramma VVD Groningen in B1

Gemeenteraadsverkiezingen 18 maart 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Programmacommissie	3
Voorwoord.....	4
Groningen veilig maken	7
Aanpak van veiligheid	7
Aanpak van criminaliteit.....	9
Veiligheid en vrijheid.....	10
Veilig ondernemen	11
Aanpak van aso's	11
Bouwen, bouwen, bouwen!.....	14
Meer en makkelijker bouwen.....	14
Bouwbeleid	15
Bouwen voor starters, gezinnen en ouderen	17
Bouwen, bouwen, bouwen voor studenten	17
Sociale woningbouw	18
Jouw portemonnee beschermen	20
Lage gemeentelijke lasten	20
Focus op kerntaken	20
Stoppen met geldverspilling.....	21
Alle ruimte om te parkeren en snel van A naar B te gaan	24
Parkeren	24
Meer geld voor onze wegen en fietspaden.....	25
Ter land, ter zee en in de lucht.....	26
Laadpalen.....	27
Ruimte voor ondernemers en een bruisende economie	29
Een ondernemende gemeente.....	29
Horeca	30
Groen, toekomstbestendig en duurzaam Groningen	31

Huisvesting van winkels en bedrijven.....	32
Nette wijken en dorpen	35
Nette wijken en dorpen.....	35
Een praktische leefomgeving	36
Meedoen met onze samenleving en zuinig zijn op onze vrijheid	38
Iedereen doet mee.....	38
Eerlijke en doelgerichte sociale voorzieningen.....	39
Betaalbare en effectieve jeugdzorg	40
Investeren in onderwijs en jeugd	41
Een sportieve en creatieve gemeente.....	44
Sportieve en gezonde samenleving.....	44
Ruim baan voor topsport.....	45
Een gemeente waar altijd wat te doen is	46
Dynamische en zelfstandige cultuursector.....	46
Behoud van unieke voorzieningen.....	47
Een moderne en toegankelijke gemeente	50
Een dienstbare overheid.....	50
Besturen met gezond verstand	51
Vorbereid op de toekomst	51

Programmacommissie

Programmacommissie

Dylan Gerding
Jasper van der Aa
Erik Jan Meijer

Eelco Luurtsema
Rik Heiner

Voorwoord

Beste Groningers,

U leest het verkiezingsprogramma van de VVD Groningen: **‘Groningen goed op orde’**. In dit programma staan duidelijke plannen en ideeën voor de komende jaren. Wij vinden dat Groningen de mooiste gemeente van Nederland is. Een plek met veel kansen, maar ook met uitdagingen. De grootste uitdaging is om Groningen aantrekkelijk te maken én te houden. Een aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken, te ondernemen, te studeren en te ontspannen. Groningen is uniek. Hier komen het levendige stadsleven en het rustige dorpsleven samen. Je kunt hier vol gas vooruit, maar ook even tot rust komen. We hebben de voorzieningen van een grote stad en de gezelligheid en hulp van een dorp. Dát is Groningen.

Groningen is een gemeente vol kansen. Dat komt door onze goede onderwijsinstellingen, vernieuwende bedrijven en nuchtere, hardwerkende mensen. Toch gaat het goed met Groningen. Ondanks het gemeentebestuur, niet dankzij.

Inwoners en ondernemers lopen vaak vast door te veel regels en verboden.

Ze betalen ook hoge kosten, zoals dure parkeertarieven, woonlasten en reclamebelastingen. De gemeente legt te veel nadruk op regels en lasten.

Wij vinden dat er juist meer ruimte en vertrouwen moet zijn voor inwoners en ondernemers.

Iedereen moet zich veilig voelen in Groningen. Of je nu student bent die ’s avonds naar huis loopt, vrijwilliger op het sportveld, of met een rollator een rondje maakt in Helpman. Veiligheid is een basisvoorwaarde. Net als betaalbaarheid. Daarom wil de VVD dat de kosten voor inwoners niet verder stijgen. We geven liever minder geld uit aan dure, linkse projecten en richten ons op wat echt belangrijk is: de kerntaken van de gemeente.

In Groningen worden nu veel te weinig nieuwe woningen gebouwd. We moeten juist bouwen, bouwen, bouwen. Zonder onnodige regels die het alleen maar lastiger maken. Er moeten woningen komen voor alle groepen mensen. En er moet genoeg parkeerruimte zijn, zodat gezinnen ook een plek hebben.

Onze gemeente verdient beter. Groningen verdient een bestuur dat zorgt voor de basisvoorwaarden van een prettig, veilig en rijk leven. Dat betekent: schone straten, goed onderhouden groen, veilige wijken en dorpen, en handhaving van regels die echt nut hebben. Groningen moet plekken bieden waar je kunt sporten, ontspannen, werken én parkeren. Kortom: Groningen goed op orde.

Het kan anders. En het moet ook anders. In dit programma leest u hoe de VVD Groningen sterker wil maken. We willen een gemeente die inwoners en ondernemers helpt, in plaats van tegenwerkt. Een gemeente met hulp voor wie dat nodig heeft. Maar waar ook iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. We willen vertrouwen geven aan mensen die hard werken, ondernemen en initiatief tonen.

Daar geloven wij in. Wij zijn er klaar voor. Op 18 maart bent u aan zet. Stem VVD.

Met liberale groet,

Rik Heiner – Lijsttrekker VVD Groningen

Dylan Gerding – Voorzitter VVD Groningen

Groningen veilig maken

► Groningen veilig maken

Veiligheid is geen luxe. Het is de basis: de belangrijkste taak van de overheid. Politie, brandweer en ambulances staan dag en nacht klaar om ons te helpen. Zij verdienen onze waardering en steun. Maar veiligheid gaat verder dan noodhulp. Ook in onze wijken, dorpen en binnenstad moeten mensen zich veilig voelen. De VVD wil dat overlast, geweld en criminaliteit hard worden aangepakt. Van verkeersasos en verslaafden tot georganiseerde misdaad: niemand mag de orde verstoren. We willen de kans vergroten dat daders worden gepakt. Dat willen we doen met meer handhavers en moderne middelen. Zo herstellen we de rust en veiligheid. Iedereen in Groningen moet zich vrij en veilig kunnen voelen — op school, op het werk, tijdens het uitgaan of gewoon onderweg naar huis.

Aanpak van veiligheid

- **We willen meer cameratoezicht.** Want de veiligheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers is erg belangrijk. Camera's helpen om de orde en veiligheid te bewaken. Daarom willen we meer camera's én betere camera's in Groningen. Met meer camera's kunnen we daders sneller vinden. We willen ook gebruik maken van moderne technieken. Bijvoorbeeld: mobiele camera's, drones en 360-graden camera's. We willen camera's met onscherpe beelden zo snel mogelijk vervangen. Want het is niet uit te leggen dat een smartphone haarscherp kan filmen, terwijl de camera's van de gemeente nog onscherp beeld geven. We zorgen er ook voor dat alle camera's vaker worden gecontroleerd. Zo zien we sneller óf en wát ergens gebeurd is.
- **De VVD wil dat de binnenstad een veiligheidsrisicogebied wordt.** De veiligheid in de binnenstad staat namelijk onder druk. Veel mensen durven niet meer uit te gaan, omdat ze zich onveilig voelen. Daarom willen we dat de gemeente strengere maatregelen neemt. We zijn niet bang om middelen als preventief fouilleren te gebruiken. Dat betekent dat de politie mensen mag controleren. Ook als daar niet direct een aanleiding voor is. Preventief fouilleren helpt namelijk om gevaarlijke situaties te voorkomen en het gebruik van wapens te verminderen.
- **We willen meer politie en boa's in Groningen.** Boa's pakken kleine overtredingen aan. Ze moeten zichtbaar aanwezig zijn op straat, ook in de wijken en dorpen. Schade die door daders wordt veroorzaakt, laten we altijd door de daders zelf betalen.
- **We gebruiken vaker een 'last onder dwangsom' tegen mensen die overlast veroorzaken of crimineel gedrag vertonen.** Denk hierbij bijvoorbeeld aan drugsdealers. Een 'last onder dwangsom' is een duidelijke opdracht aan mensen om te stoppen met verkeerd gedrag. Of om hun fouten op te lossen. Doen zij dit niet? Dan betalen zij een bedrag per dag of per overtreding, tot ze wel stoppen. Zo voorkomen we herhaling en pakken we overlast aan.
- **We treden streng op tegen mensen die regels overtreden.** Zij kunnen een gebiedsverbod krijgen. Dat betekent dat ze voor een bepaalde tijd niet in een wijk of gebied mogen komen. Zo

houden we alle gebieden in de stad veilig. En zo zorgen we ervoor dat mensen die onrust of gevaar veroorzaken in een gebied niet weer naar dat gebied gaan.

▶ **De gemeente doet er alles aan om radicalisering op tijd te herkennen.** Dat betekent dat we goed letten op signalen van mensen die gevaarlijke ideeën of overtuigingen ontwikkelen, zoals bij ‘soevereinen’. Soevereinen zijn mensen die net doen alsof de overheid niet bestaat. We werken daarvoor samen met hulpverleners, scholen en andere organisaties. Want hoe eerder we radicalisering herkennen, hoe beter we kunnen voorkomen dat mensen nog radicaler worden en problemen veroorzaken.

▶ **We willen dat iedereen veilig online kan zijn.** Daarom komen er campagnes om jongeren én ouderen te beschermen tegen online misleiding en criminaliteit. Zo zorgen we dat mensen beter weten hoe ze zichzelf kunnen beschermen op internet. Dat heet ook wel digitale weerbaarheid.

▶ **Boa's moeten de juiste middelen hebben.** Met een wapenstok, pepperspray en bodycam kunnen zij hun werk een stuk veiliger doen. Dat is veiliger voor de handhavers zelf én voor de inwoners van onze stad.

▶ **Soms gedragen mensen zich raar.** Ze laten gedrag zien dat anderen moeilijk kunnen begrijpen. Dat noemen we onbegrepen gedrag. De VVD wil dat deze mensen snel de juiste hulp krijgen. Zo kunnen we problemen op tijd oplossen en voorkomen dat ze steeds opnieuw voor overlast zorgen.

▶ **Veiligheid begint in de wijk.** Inwoners spelen zelf een belangrijke rol bij een veilige buurt. Ze letten op elkaar en werken samen via buurtpreventie en WhatsApp-groepen. De gemeente ondersteunt deze initiatieven, zodat bewoners zich veiliger voelen. We willen ook meer buurtouders inzetten. Dat zijn bewoners die contact houden met jongeren. Zo kunnen zij helpen om problemen vroeg te herkennen.

▶ **De wereld verandert snel en dat kan ook onze gemeente raken.** Daarom zorgen we dat er genoeg middelen en kennis zijn om bij een crisis snel en goed te handelen. Zo kunnen we inwoners beschermen en helpen wanneer er iets ernstigs gebeurt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een ramp, cyberaanval of grote stroomstoring.

▶ **Overlastlocaties sneller signaleren.** We gaan inwoners meer betrekken bij het signaleren van overlastlocaties. Zo maken we het gemakkelijker om meldingen te maken van overlastlocaties. We zorgen dat hierna snel en adequaat wordt gehandeld met terugkoppeling naar de melders, zodat mensen zich gehoord voelen.

▶ **Overlast sneller aanpakken.** We willen dat inwoners beter kunnen helpen bij het doorgeven van plekken met overlast. Daarom maken we het makkelijker om meldingen te doen. Na een melding gaan we snel aan de slag en zijn we duidelijk. De melder krijgt altijd te horen wat we met de melding doen. Want we moeten de melders serieus nemen.

- ▶ **De VVD vindt dat de veiligheid van inwoners en ondernemers altijd voorop moet staan.** Bij de opvang van asielzoekers mag er daarom geen overlast zijn. We nemen de zorgen van inwoners serieus en luisteren naar verhalen uit de buurt. Als het nodig is, zetten we extra politie, boa's of beveiligers in om de rust te bewaren.
- ▶ **De VVD wil dat de gemeente meer aandacht geeft aan beveiligingskeurmerken.** Bijvoorbeeld aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen en het Keurmerk Veilig Ondernemen. Deze keurmerken helpen bewoners en ondernemers om inbraken te voorkomen en hun pand veiliger te maken.
- ▶ **Meer veiligheid op straat.** Het is niet normaal dat vrouwen soms een andere route naar huis nemen omdat ze zich onveilig voelen. Waar dat nodig is, plaatsen we extra straatverlichting of nemen we andere maatregelen. We organiseren samen met vrouwen een actie. Zo willen we ontdekken wat de onveilige plekken in onze gemeente zijn.
- ▶ **We willen dat er langer politie is nadat een voetbalwedstrijd afgelopen is.** We zetten langer politie in na afloop van voetbalwedstrijden.
- ▶ **De VVD wil meer campagnes tegen drugs.** Net als in Rotterdam. Met deze campagnes willen we druggebruikers bewust maken van de gevolgen van hun gedrag. We willen laten zien dat hun gebruik niet onschuldig is. Hun gedrag zorgt namelijk voor criminaliteit en gevaarlijke situaties. Een voorbeeld van zo'n boodschap is: "Jouw drugsgebruik blaast portieken op."

Aanpak van criminaliteit

- ▶ **De VVD wil dat de gemeente strenger wordt als het gaat om georganiseerde misdaad.** We blijven werken aan de lokale aanpak van ondermijning – dat is het tegengaan van criminele activiteiten die invloed hebben op de overheid of op bedrijven. We gaan ook verder met het onderzoek 'Groningse praktijken'.
In dat onderzoek staat hoe de gemeente Groningen nu omgaat met ondermijning. En wat er beter kan in de samenwerking. Verder is het naleven van de Groningse norm is voor ons heel belangrijk. Die norm is een afspraak tussen alle gemeenten in Groningen. Met die norm hebben we samen één duidelijke aanpak tegen georganiseerde misdaad.
- ▶ **De VVD wil dat de gemeente strenger omgaat met vergunningen.** Als er een vermoeden is van criminele activiteiten, geven we geen vergunning. En als blijkt dat iemand zich bezighoudt met witwassen of andere misdrijven, dan trekken we de vergunning weer in. We gebruiken hiervoor vaker de Bibob-toets. Dat is een onderzoek waarmee de gemeente controleert of iemand betrouwbaar is voordat iemand een vergunning krijgt.
- ▶ **Criminaliteit begint soms al op jonge leeftijd.** Bijvoorbeeld op school. Daarom wil de VVD

dat scholen en gemeente beter samenwerken om dit te voorkomen. We geven vaker les aan leerlingen over de gevolgen van criminaliteit en over hoe ze veilig keuzes kunnen maken. Ook willen we dat scholen vaker kluisjes controleren. Zo kunnen scholen voorkomen dat leerlingen steekwapens, vuurwapens of vuurwerk meenemen.

- ▶ **We organiseren vaker dagen om boetevrij wapens in te leveren.**

Veiligheid en vrijheid

- ▶ **De VVD vindt dat femicide moet stoppen.** Femicide is het doden van vrouwen omdat ze vrouw zijn. Femicide is niet alleen een zorgprobleem, maar vooral een veiligheidsprobleem. Door femicide als veiligheidsprobleem te zien, kan de burgemeester sneller ingrijpen en kunnen hulpdiensten sneller aan de slag om geweld te voorkomen. We willen meer voorlichting en bewustwording over femicide. Bijvoorbeeld door organisaties zoals Veilig Thuis. Ook investeren we geld in hulpmiddelen voor slachtoffers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan noodknoppen of apps om direct hulp te krijgen. Maar denk ook aan enkelbanden voor daders om femicide te voorkomen.
- ▶ **Wij steunen het idee om verplicht een enkelband te dragen als je voor overlast zorgt.** Zo kunnen we femicide stoppen. Ook kunnen we op deze manier stalkers laten stoppen met stalken. Stalkers zijn mensen die iemand vaak lastig vallen en volgen waardoor die persoon zich niet veilig voelt.
- ▶ **In Groningen moet iedereen zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen.** Of je nu hand in hand over straat loopt of opkomt voor wie je bent. De VVD accepteert daarom geen enkele vorm van discriminatie of haat. Of het nu gaat om jodenhaat (antisemitisme), racisme of geweld tegen LHBTIQ+-personen: discriminatie en haat is verboden.
- ▶ **Iedereen moet zich veilig voelen.** Maar de VVD maakt zich vooral zorgen over de veiligheid van vrouwen. Vrouwen moeten zich ook 's avonds veilig voelen als ze alleen naar huis fietsen. Daarom moeten onveilige plekken in de gemeente worden aangepakt. Bijvoorbeeld door betere verlichting of meer toezicht. Daarnaast vinden we het belangrijk om met elkaar te praten over wat wel en niet normaal is. Want het is niet normaal om vrouwen na te roepen of lastig te vallen. Vrouwen moeten zich altijd veilig kunnen voelen, waar ze ook zijn. Dus we pakken intimidatie hard aan. En we zorgen dat het makkelijk wordt om hulp te vragen en intimidatie te melden.
- ▶ **De VVD wil meer aandacht voor veiligheid tijdens het uitgaan.** Vooral voor vrouwen en LHBTIQ+-personen. Als er ideeën zijn om die veiligheid te verbeteren, steunen wij die. We willen dat er in het uitgaansgebied een vaste plek voor de politie komt. Zo kunnen mensen altijd weten waar ze naartoe moeten bij problemen of onveilige situaties.

- ▶ **Boa's werken namens de overheid.** Ze zorgen ervoor dat iedereen zich aan de regels houdt. Daarvoor is het belangrijk dat zij zonder persoonlijke of religieuze uitingen werken. Dat zorgt voor duidelijkheid en vertrouwen bij inwoners. Zo blijft de overheid neutraal en onpartijdig.

Veilig ondernemen

- ▶ **Ondernemers die vaak te maken hebben met criminaliteit krijgen een noodnummer van de politie.** Zo kunnen ze direct hulp krijgen als er iets misgaat. Een horecaondernemer kan dan bijvoorbeeld snel melden als er drugsdealers in de zaak zijn. Een boer kan contact opnemen met de politie als criminelen een schuur willen huren. En een ondernemer die vaak wordt lastiggevallen door criminelen krijgt sneller hulp.
- ▶ **Criminaliteit op bedrijventerreinen tegengaan.** We pakken criminelen op bedrijventerreinen hard aan door bijvoorbeeld garageboxcontroles. Ook ontwikkelen we campagnes tegen ondermijnende criminaliteit.

Aanpak van aso's

- ▶ **De politie grijpt direct in als mensen zich niet aan de regels houden.** Mensen die voor overlast zorgen, worden sneller uit huis gezet. Mensen die voor onrust of rellen zorgen krijgen een waarschuwing of straf. Overlast in gebieden zoals de Oosterhaven en het Martinikerkhof pakken we stevig aan. Als het nodig is, zetten we camera's in om weer voor rust te zorgen.
- ▶ **Er komen veel meer controles op fatbikes.** Boa's treden op tegen asociale mensen die te hard rijden of fietsen waar dat niet mag. Zo houden we de straten veilig voor iedereen.
- ▶ **We pakken bendes van bedelaars aan die mensen uitbuiten en misbruiken.**
- ▶ **Graffiti aanpakken.** We willen schade door graffiti hard aanpakken. Er moet meer worden gecontroleerd en de boetes moeten hoger worden. We vragen scholen om te stoppen met graffitilessen. Zo zorgen we ervoor dat mensen graffiti niet zien als iets normaal als het op muren van anderen gebeurt. De gemeente mag wel meer legale plekken voor graffiti ('legal walls') uitkiezen. Dat zijn plekken waar mensen wél graffiti mogen spuiten.
- ▶ **We willen een strengere aanpak van verkeersaso's.** Dat zijn mensen die asociaal rijden op onze wegen. Op plekken waar veel overlast is, plaatsen we (geluids)flitspalen. Ook zetten we extra boa's in die zich helemaal richten op verkeersaso's. Het wordt makkelijker om asociaal rijgedrag te melden. Zo wordt de kans groter dat we de overtreders kunnen oppakken. Samen met de politie en het Openbaar Ministerie starten we een zomeroffensief. Zo kunnen we nog meer verkeersaso's aanpakken. Ook gebruiken we vaker 'last onder dwangsom'. Zo zorgen we dat de overlast nu en in de toekomst minder wordt.

- ▶ **Kraken is en blijft verboden.** De gemeente grijpt snel in om gekraakte panden leeg te maken. Krakers moeten binnen 24 uur het gebouw uit. Zo blijven de gebouwen niet onnodig bezet.

- ▶ **Mensen mogen het demonstratierecht niet misbruiken.** Iedereen heeft het recht om te demonstreren, maar geweld of dingen vernielen hoort daar niet bij. We treden daarom streng op tegen demonstranten die dit recht misbruiken. Te veel mensen gebruiken het demonstratierecht namelijk om dingen te slopen of boa's en agenten te bedreigen.

Bouwen, bouwen, bouwen!

► Bouwen, bouwen, bouwen!

Een huis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de basis voor een goed en gelukkig leven. Toch is een huis voor veel mensen onbetaalbaar of onbereikbaar geworden. Starters, gezinnen, studenten en senioren wachten vaak jarenlang op een huis dat bij hen past. Dat moet anders. De VVD wil daarom sneller bouwen. Met minder regels, snellere vergunningen en meer ruimte om te bouwen in de stad én in de dorpen. We bouwen betaalbare koopwoningen en flexwoningen. En we besteden extra aandacht aan woningen voor ouderen en studenten. Zo komt er voor iedereen weer een passende woning. Door te bouwen voor iedereen en onnodige blokkades weg te nemen, maken we wonen in Groningen haalbaar én betaalbaar.

Meer en makkelijker bouwen

- **De VVD wil dat er elk jaar minstens 2.000 nieuwe woningen worden gebouwd.** We bouwen zowel in bestaande buurten als aan de randen van de gemeente, zodat er voor iedereen genoeg ruimte is om te wonen. Omdat de provincie meebeslist over bouwen buiten de stad, werken we goed samen met de VVD-collega's in de Provinciale Staten. Zo kunnen we plannen sneller en beter uitvoeren.
- **De VVD wil in de dorpen een straatje bijbouwen waar dat kan.** We onderzoeken daarom nieuwe plekken voor huizen. We letten daarbij goed op of de nieuwe huizen wel passen bij het dorpse karakter. Zo blijven de dorpen herkenbaar en leefbaar. En zo krijgen meer mensen de kans om in hun eigen dorp te blijven wonen.
- **Voor elke wijk en elk dorp maken we een duidelijk bouwplan.** Bewoners kunnen meedenken over waar nieuwe huizen kunnen komen. We beginnen in Haren, waar we onderzoeken of er meer nieuwbouw mogelijk is. Zo maken we stap voor stap betere woonplannen voor de hele gemeente.
Bewoners kunnen meedenken over waar nieuwe huizen kunnen komen. We beginnen in Haren, waar we onderzoeken of er meer nieuwbouw mogelijk is. Zo maken we stap voor stap betere woonplannen voor de hele gemeente.
- **In Meerstad ligt nog veel onbebouwde grond.** De VVD wil dat de gemeente ervoor zorgt dat deze grond sneller vrijkomt. Want dan kunnen er meer woningen gebouwd worden. De vraag naar kavels en woningen is daar nu namelijk veel groter dan het aanbod.
- **De VVD wil dat de gemeente voor meer vrije kavels zorgt.** Kavels zijn stukken grond waar je een huis op mag bouwen. Zo krijgen mensen de kans om zelf hun droomhuis te bouwen op een plek die bij hen past.

- ▶ **In de nieuwe wijken bouwen we ook huizen met een oprit.** Deze ruimere huizen krijgen dus ook meer ruimte *rondom* het huis.
- ▶ **De VVD wil ook meer kleine woningbouwprojecten mogelijk maken.** Daarom zoeken we naar plekken voor kleinschalige bouw en uitbreiding, bijvoorbeeld binnen de stad. Dit noem je ook wel ‘kruimels’. We blokkeren de plannen aan de Van Heemskerckstraat bijvoorbeeld niet. We steunen deze plannen juist. Want ook kleine projecten helpen om het woningtekort op te lossen.
- ▶ **In Groningen wonen veel mensen alleen in een eengezinswoning.** Dit komt doordat er te weinig woningen zijn voor eenpersoonshuishoudens. Bij het bouwen van nieuwe wijken houden we hier rekening mee. Zo kan iedereen een woning vinden die past bij zijn of haar situatie.
- ▶ **De gemeente gaat ‘optoppen’ vaker toestaan.** Optoppen is dat je een extra verdieping op een bestaand gebouw plaatst. We steunen verenigingen van eigenaren en woningcorporaties als ze dit willen doen. Zo komen er meer woningen bij zonder nieuwbouw op nieuwe grond.
- ▶ **De VVD wil meer flexwoningen bouwen om het woningtekort snel aan te pakken.** We werken hiervoor samen met bedrijven. Flexwoningen kunnen binnen 6 maanden worden geplaatst. Zo kunnen mensen snel een plek vinden om te wonen. Ook willen we leegstaande kantoren en winkels ombouwen tot woningen.
- ▶ **We willen toestaan dat er tijdelijke woonunits op erven worden geplaatst.** Wel moeten daarbij duidelijke voorwaarden zijn. Deze woningen kunnen we bijvoorbeeld gebruiken als (pré)mantelzorgwoning. Maar we kunnen deze woningen ook gebruiken voor kinderen van ouders die geen woning kunnen vinden.
- ▶ **Wonen boven winkels.** Boven veel winkels staan nu ruimtes leeg. Vaak mag daar geen woning komen, omdat de gemeente geen extra deur (ingang) toestaat. De VVD wil dat wel toestaan. Zo kunnen er meer woningen boven winkels komen.
- ▶ **We zijn niet bang om hogere gebouwen te bouwen.** Door hoger te bouwen, kunnen we met weinig grond toch voor veel woningen en bedrijven zorgen. Achter het Hoofdstation kiezen we bijvoorbeeld voor hoge woontorens. Want dit is een populair gebied en het is dicht bij de binnenstad.
- ▶ **De gemeente moet ruimte maken voor een speciale flat voor expats.** Zo hebben expats hun eigen plek en zijn ze minder vaak concurrent van starters die ook een huis zoeken.

Bouwbeleid

- ▶ **De gemeente moet dienstbaar zijn aan inwoners en bouwers: we moeten met hen meedenken.** We werken volgens het ‘ja, mits’-principe: we kijken dus naar wat wél mogelijk is

in plaats van wat niet kan. Zo zorgen we voor ruimte om meer en sneller te bouwen.

- ▶ **We willen lef tonen en tempo maken.** Bouwprojecten moeten doorgaan, ook als er onredelijke bezwaren zijn. Want actie en resultaat zijn belangrijker dan stilstand. We laten woningbouw niet langer tegenhouden door procedures of door regels over de grutto of de vleermuis.
- ▶ **We moeten meer bouwen zonder vergunning.** In het omgevingsplan geven we daarom meer ruimte om te bouwen zonder vergunning. Op die manier kunnen mensen een aanbouw maken of de kozijnen vervangen, ook zonder de gemeente.
- ▶ **De welstandscommissie krijgt minder macht.** We maken één nieuwe welstandsnota met zo min mogelijk regels. Wat iemand mooi vindt, is geen zaak van de gemeente maar van de opdrachtgever zelf. Daarom maken we bij nieuwe wijken vaker welstandsvrije gebieden. Dat versnelt de bouw en geeft meer vrijheid aan bewoners.
- ▶ **De gemeente moet het bouwen niet langer vertragen.** We stoppen daarom met onnodige juridische procedures. We gaan dus niet meer terug naar de rechter als een bouwer eerder gelijk heeft gekregen van de rechter.
- ▶ **Mensen moeten sneller een vergunning krijgen.** Bij simpele aanvragen geldt: als de gemeente te lang wacht met het maken van een keuze, wordt de vergunning na een tijdje vanzelf gegeven.
- ▶ **Het samenwoonverbod schaffen we af en het mag nooit meer terugkomen.** Iedereen mag dan dus zelf bepalen met wie hij of zij wil samenwonen. De gemeente mag zoiets niet verbieden.
- ▶ **We stoppen met de opkoopbescherming.** De opkoopbescherming betekent dat sommige gebouwen niet aan een belegger verkocht kunnen worden. We willen dit stoppen omdat de overheid zich anders te veel bemoeit met de woningmarkt. En dat heeft niet goed gewerkt. Er zijn bijna geen particuliere huurwoningen meer in het middensegment. Hierdoor kunnen starters zonder recht op sociale huur of hypotheek geen goede woning vinden. Ook is de opkoopbescherming eigenlijk ook niet meer nodig. Want er zijn ook al andere maatregelen, zoals de middenhuurregulering en extra belastingen.
- ▶ **We steunen ideeën als hospitaverhuur en willen dat de regels over hospitatieverhuur verdwijnen.**
- ▶ **De gemeente gaat collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) stimuleren.** Zo kunnen groepen bewoners of starters samen een woonproject ontwikkelen. Een voorbeeld hiervan is het Ebbingehof. De gemeente helpt bij het maken van deze groepen om zo meer

woongemeenschappen mogelijk te maken.

- ▶ **We maken het splitsen van woningen makkelijker.** Dit doen we door onnodige regels te schrappen.
- ▶ **We treden hard op tegen malafide verhuurders.** Dat zijn verhuurders die zich niet aan de regels houden. De gemeente moet strenger kijken of mensen zich aan de regels houden. Als mensen een boete krijgen, moet de gemeente het geld van die boetes gebruiken om extra controles mee te betalen. We werken niet samen met verhuurders die huurders uitbuiten of misleiden.
- ▶ **We houden de ‘groene long’ tussen Groningen en Haren groen.** Daar is namelijk veel natuur. We bouwen daar dus niet, zodat er ruimte blijft voor de natuur en mensen daar kunnen ontspannen.

Bouwen voor starters, gezinnen en ouderen

- ▶ **We helpen starters bij het kopen van een woning.** Dat doen we met startersleningen van de gemeente. En met regelingen zoals KoopGarant, waarmee woningen betaalbaarder worden. We bouwen huizen die passen bij de wensen van starters en gezinnen. Mensen met een sterke band met Groningen krijgen voorrang.
- ▶ **In elke wijk moet minimaal 1 speeltuin zijn.** Nieuwe wijken krijgen die standaard, zodat kinderen altijd een plek hebben om te spelen. Dat zetten we in de omgevingsvisie.
- ▶ **We willen ook meer speciale woningen voor ouderen.** Dat doen we door meer aangepaste woningen te bouwen. Ook willen we seniorencomplexen met zorg graag steunen. Voor ouderen komen er fijne woonvormen, zoals appartementen of woonhofjes. Dat zorgt voor meer doorstroming op de woningmarkt en ruimte voor gezinnen. We steunen bijvoorbeeld de voorrang voor 55-plussers bij nieuwbouw in De Wijert.

Bouwen, bouwen, bouwen voor studenten

- ▶ **De gemeente gaat meer ruimte geven voor studentenwoningen met gedeelde voorzieningen.** Denk hierbij aan een gedeelde keuken of badkamer. Zo zorgen we voor meer betaalbare kamers. Ook zorgt dit ervoor dat studenten niet in een studio hoeven te wonen. Of dat studenten eenzaam worden.
- ▶ **Hospiteren blijft toegestaan.** Studentenhuisen mogen zelf bepalen wie er komt wonen. Ze moeten dit wel overleggen met de eigenaar van de woning. Maar de gemeente moet hospiteren dus niet verbieden.
- ▶ **We gaan weer omzettingsvergunningen uitgeven.** Zo kunnen er meer studentenhuisen

komen. Daarnaast verhogen we de grens voor een vergunning van 3 naar 4 bewoners. Zo wordt het makkelijker om een studentenhuus te starten.

▶ **Ook willen we kijken naar extra kamers in bestaande studentenhuizen.** Bijvoorbeeld op zolders, als daar ruimte is. Wel moeten de kamers voldoen aan de veiligheidsregels.

Sociale woningbouw

▶ **In Groningen willen we niet meer dan 40% sociale huurwoningen per wijk.** In sommige wijken is dat nu meer dan 50%. Dat is dus niet goed in balans. We maken daarom nieuwe afspraken met woningcorporaties. Zo zorgen we weer voor een betere balans met meer gemengde wijken.

▶ **Ook willen we sociale huurwoningen beter spreiden over de regio.** We gaan hierover in gesprek met gemeenten uit de regio. Zo kunnen we de woningen eerlijker verdelen tussen verschillende plaatsen.

▶ **Huurders van een sociale huurwoning moeten ook de kans krijgen om hun woning te kopen.** Zo kunnen zij vermogen opbouwen, terwijl woningcorporaties met de opbrengst nieuwe sociale huurwoningen kunnen bouwen. Dat zorgt voor meer doorstroming op de woningmarkt.

▶ **Mensen die een woning van een woningcorporatie delen, moeten worden beloond.** Wie zijn woning opzegt om samen te wonen, krijgt de eerste 5 jaar recht op voorrang als hun relatie eindigt. Zo hoeven mensen niet bang te zijn om op straat te belanden als hun relatie eindigt.

▶ **Ook willen we scheefhuren aanpakken.** Dat is dat mensen die veel geld verdienen toch in een sociale huurwoning blijven wonen. Sociale huurwoningen zijn bedoeld voor mensen die ze echt nodig hebben. Wie inmiddels te veel verdient, moet kunnen verhuizen naar een koopwoning of vrije sectorwoning. Zo blijft de sociale huurmarkt eerlijk voor iedereen.

Jouw
portemonnee
beschermen

► Jouw portemonnee beschermen

De gemeente moet zuinig omgaan met het geld van de Groningers. We houden de lokale belastingen zo laag mogelijk. Denk hierbij aan de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dat doen we door ons te richten op de kerntaken van de gemeente: we stoppen dus met dure hobbyprojecten of risicovolle gemeentelijke bedrijven. Geld moet namelijk gaan naar wat echt belangrijk is: veilige buurten, goed onderhouden groen en een snelle gemeente die haar inwoners helpt. Zo beschermen we de portemonnee van inwoners en ondernemers en blijft Groningen betaalbaar én leefbaar.

Lage gemeentelijke lasten

- **We verlagen de Onroerend Zaakbelasting (OZB).** En we accepteren geen verhogingen van lokale lasten. Zowel inwoners als ondernemers moeten weten dat deze kosten laag blijven. Ook de kosten van bijvoorbeeld vergunningen (leges) maken we zo laag mogelijk.
- **We verhogen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing niet.** We betalen de kwijtscheldingen van belastingen namelijk niet door hogere heffingen, maar met het geld uit het armoedebudget. Zo houden we de heffingen eerlijk en overzichtelijk. Ook besparen we geld door goed onderhoud van gemeentelijke eigendommen. Dat voorkomt dure reparaties die anders nodig zouden zijn geweest.
- **Lage heffingen garanderen.** Afvalstoffen- en rioolheffingen verhogen we niet. Door bijvoorbeeld geld voor kwijtscheldingen van belastingen niet uit de heffingen te betalen, maar uit het budget voor armoede. Ook besparen we geld door goed onderhoud van onze eigendommen. Belastingbetalende Groningers worden zo ontzien.
- **Ook stoppen we met de tuinhuisjestaks af.** Dat is belasting voor eenvoudige bijgebouwen, zoals schuurtjes of overkappingen. Deze bijgebouwen tellen voortaan namelijk niet meer voor de WOZ-waarde.

Focus op kerntaken

- **De gemeente moet zich richten op haar belangrijkste taken.** Dat betekent: snelle vergunningen, minder regels en sneller woningen bouwen. We willen zo veel mogelijk samenwerken met bouwers in plaats van dat we ze tegenwerken.

De gemeente moet goed zorgen voor mensen die dat echt nodig hebben, zoals sociale hulp en

een veilige leefomgeving. Dat betekent rechte stoepen, goed onderhouden buurten en moderne veiligheidsvoorzieningen.

Tegelijkertijd stoppen we dus met de minder belangrijke taken. Denk bijvoorbeeld aan de plannen van de gemeente voor de eiwittransitie. We verlagen de subsidies en stoppen bijvoorbeeld de vergoeding van kosten voor de dierenarts voor minima.

We willen dat de gemeente beter samenwerkt met andere overheden. Door samen te werken aan veiligheid, bereikbaarheid, belastingen en woningbouw besparen we geld. Ook kunnen we hierdoor sneller werken.

Tot slot moet de gemeente stoppen met zelf ondernemen. We stoppen met een eigen energiebedrijf en een eigen ontwikkelbedrijf. En we onderzoeken of onderdelen van Warmtestad kunnen worden afgestoten. Zo lopen de belastingbetalers geen risico als deze projecten niet lukken.

Stoppen met geldverspilling

- ▶ **De gemeente moet stoppen met de bed-bad-brood-opvang.** De rijksoverheid betaalt hier niet langer voor, dus de gemeente moet dat ook niet meer doen. Gemeentegeld is niet bedoeld voor de opvang van mensen zonder verblijfsvergunning.
- ▶ **Ook gaat de gemeente geen geld meer geven aan internationale conflicten of rampen.** Dat is geen gemeentelijke taak. De gemeente moet zich richten op haar eigen verantwoordelijkheden, zoals veiligheid, wonen en een schone stad.
- ▶ **Daarnaast verkopen we onnodig gemeentelijk vastgoed.** Denk hierbij aan de Glaudepanden en het oude Vapianopand. Door die te verkopen, kunnen we het geld beter besteden. Ook loopt de gemeente geen risico dat er iets gebeurt met deze panden.
- ▶ **Gemeentelijke voorzieningen moeten zoveel mogelijk geld opleveren.** We willen organisaties meer ruimte geven om bijvoorbeeld een feest te organiseren in het gemeentelijke zwembad. Zo kan de gemeente meer activiteiten mogelijk maken zonder zelf extra te betalen en blijft Groningen een levendige stad.
- ▶ **We staan concurrentie toe op het warmtenet.** Door meerdere partijen toe te laten, worden Groningers minder afhankelijk van Warmtestad. Dat zorgt voor lagere prijzen en meer vrijheid om zelf te kiezen, net als bij bijvoorbeeld stroom.
- ▶ **De VVD is tegen de komst van een tram.** Een tram is duur, niet flexibel en niet geschikt voor het oude centrum van Groningen.

- ▶ **Tot slot moet het Forum meer op gaan leveren.** Het Forum moet meer samenwerken met bedrijven en meer inkomsten halen uit de verschillende verdiepingen. We willen een prijsvraag organiseren voor ondernemers om met nieuwe, creatieve ideeën. Zo kan het Forum ook in de toekomst blijven bestaan.

Alle ruimte
om te
parkeren en
snel van A
naar B te
gaan

► Alle ruimte om te parkeren en snel van A naar B te gaan

Groningen moet een gemeente zijn waar iedereen zich goed en snel kan verplaatsen. Daarvoor is ruimte nodig voor álle vormen van vervoer. We maken de stad en de dorpen daarom beter bereikbaar. Ook willen we dat je minder hoeft te betalen om in Groningen te parkeren. Tegelijk zorgen we voor veilige fietspaden en goed openbaar vervoer. Zo blijft er veel gebeuren in Groningen, blijft Groningen bereikbaar en zorgen we samen voor voldoende kansen. Voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Want iedereen moet kunnen meedoen!

Parkeren

- **We schaffen het betaald parkeren grotendeels af.** Alleen in het centrum blijft een kleine plek waar je wel moet betalen. Rondom die plek komen veel manieren om te parkeren. We willen hiervoor het geld gebruiken dat de gemeente krijgt doordat mensen parkeren. Zo voorkomen we parkeeroverlast en voorkomen we dat de parkeerproblemen zich verplaatsen naar andere wijken in de stad.
- **Waar parkeren wél betaald blijft, verlagen we de kosten.** We willen dat de kosten minstens 30% lager worden. Voor bewoners, ondernemers en bezoekers.
- **We zorgen voor haalbare parkeernormen.** Inwoners moeten hun auto dichtbij huis kunnen parkeren. Bij nieuwe wijken bouwen we genoeg parkeerplekken voor bewoners en bezoekers. Zo blijft parkeren makkelijk en betaalbaar. En zo zorgen we er ook voor dat het verkeer niet gewoon verplaatst naar andere wijken.
- **In dorpen als Haren en Ten Boer komt geen betaald parkeren.** Want er is geen goede reden om dat wel te doen. We willen graag rekening houden met de mensen die hun auto echt nodig hebben.
- **Bij wijkwinkelcentra komen blauwe zones.** Je kan daar gratis kort parkeren als je een parkeerschijf hebt. Zo blijven de winkels goed bereikbaar en gaan mensen er niet te lang parkeren. En op deze manier hoeven mensen die willen winkelen niet langer naar Bedum, Roden of Zuidhorn.
- **Huishoudens mogen weer 2 parkeervergunningen aanvragen.** Gezinnen met 2 auto's of

een bedrijfsbus horen ook gewoon in onze stad. Dat moet mogelijk blijven.

- ▶ **We willen dat je straks meer kunt doen met de bezoekersvergunning.** Zo kan iedereen vrienden of familie ontvangen. Want ook voor mensen met weinig geld moet dat mogelijk zijn.
- ▶ **De gemeente moet duidelijker worden over vrije parkeerplaatsen.** Bij parkeergarages en P+R's willen we op borden laten zien hoeveel plekken er nog vrij zijn.
- ▶ **Ook komt er een Parkeerplekkenplan.** Daarin onderzoeken we waar nieuwe parkeerplaatsen kunnen komen.
- ▶ **Verder gaat de parkeergarage Kattendiep bij nieuwbouw weer open.** We willen mensen met auto's namelijk meer ruimte geven. Nu zitten we hen vooral in de weg omdat steeds meer garages zonder goede reden moeten sluiten.

Meer geld voor onze wegen en fietspaden

- ▶ **Groningen moet goed bereikbaar zijn voor iedereen.** Het maakt niet of je liever de auto, fiets of het openbaar vervoer gebruikt. Daarom willen we meer geld voor betere wegen, veilige fietspaden en duidelijke routes. Door slimme en veilige keuzes te maken, laat het verkeer beter doorrijden en vergroten we de veiligheid in de hele gemeente.
- ▶ **We willen dat de westelijke Ringweg lager komt te liggen (ongelijkvloers).** Dat zorgt voor een betere en veiligere aansluiting tussen de Stad, Ommeland en de wijken in de buurt. Door deze oplossing ontstaat er ook ruimte voor een nieuw 'Westerplantsoen'.
- ▶ **De N355 richting Zuidhorn moet dubbel zo groot worden.** Zo zorgen we dat auto's makkelijker kunnen blijven rijden tussen de stad en de provincie. Ook lost dit de dagelijkse files eindelijk op.
- ▶ **De Visserbrug blijft open voor auto's.** Daarnaast vernieuwen we de Noorderhaven Zuidzijde. Op die manier krijgt de hele noordkant van de diepenring dezelfde, veilige inrichting.
- ▶ **We willen veel dingen aanpakken in Meerstad.** We willen meer geld voor betere en meer lantaarnpalen, veilige fietspaden en het aanleggen van groen. Zo wordt het een complete en veilige plek.
- ▶ **Op belangrijke wegen mag je 50 kilometer per uur blijven rijden.** Op plekken waar we 30 kilometer per uur invoeren, veranderen we de wegen. Dus niet alleen nieuwe borden, maar ook een inrichting die past bij een veilige 30-kilometerzone.

- ▶ **We willen ook dat het verkeer in de binnenstad veiliger wordt.** De verkeersroutes rond de Grote Markt moeten bijvoorbeeld veiliger en duidelijker. Er komen goede en herkenbare fietsroutes, want die zijn nu gevaarlijk. Ook de Westerhaven, het Hoendiep en de A-weg worden veiliger voor iedereen in het verkeer.
- ▶ **Op gevaarlijke rotondes willen we de fietsers en auto's scheiden.** Ze moeten elkaar niet tegenkomen op de weg. We leggen losse fietspaden aan, zoals bij de rotonde Goudlaan – Siersteenlaan in Vinkhuizen. Dat maakt het verkeer veiliger.
- ▶ **We zorgen ook dat gevaarlijke fietspaden veiliger worden.** Fietspaden langs bijvoorbeeld de Rijksstraatweg worden opgeknapt. We maken fietspaden breed, veilig en klaar voor de toekomst. Zo kunnen alle soorten fietsers er prettig en veilig fietsen.
- ▶ **Tijdens de actie 'Maai Mei Niet' blijft de veiligheid van het verkeer het belangrijkste.** Daarom maaien we sneller op plekken waar het gras hoog is. Anders kan het gras te hoog worden, waardoor mensen andere auto's minder goed kunnen zien. Bijvoorbeeld bij kruispunten en bochten.
- ▶ **Voor kinderen en nieuwe Nederlanders komt er een plek om te oefenen in het verkeer.** Ook zorgen we voor betere verkeerslessen op basisscholen, zodat kinderen goed voorbereid kunnen meedoen in het verkeer.
- ▶ **We houden de mooie zandpaden rond Haren en Glimmen.** En we gaan ze onderhouden. Deze paden zijn belangrijk voor de geschiedenis en het landschap. Ze verdienen daarom goed onderhoud.

Ter land, ter zee en in de lucht

- ▶ **Nieuwe wijken moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.** Bijvoorbeeld voor bussen en treinen. Daarom houden we genoeg ruimte voor openbaar vervoer bij de plannen voor nieuwe wijken. Ook lossen we problemen in bestaande wijken op, zodat het openbaar vervoer daar beter kan doorrijden.
- ▶ **Iedereen moet het openbaar vervoer kunnen gebruiken.** Daarom maken we bussen, regiotaxi's en belbussen (taxi's die je vooraf kunt bestellen) makkelijker te gebruiken. Bijvoorbeeld voor mensen die extra hulp nodig hebben.
- ▶ **Airport Eelde blijft belangrijk voor Groningen.** Het vliegveld zorgt voor een goede verbinding met andere landen en helpt de economie in Noord-Nederland. Daarom steunen wij het vliegveld volledig.

- ▶ **In het centrum komen meer plekken om fietsen te parkeren.** Op plekken waar je nu niet mag parkeren, maken we korte parkeerplekken voor maximaal 1 uur. Hiermee kunnen mensen snel even naar een winkel zonder hun fiets verkeerd te hoeven neerzetten.
- ▶ **We willen geen nieuwe zero-emissiezones.** Een zero-emissiezone is een gebied waar alleen voertuigen zonder uitstoot mogen komen. Bijvoorbeeld elektrische auto's. Wij willen dit niet invoeren, zodat iedereen de binnenstad kan bereiken, ook mensen die geen elektrische auto kunnen betalen. We willen betaalbare en haalbare manieren vinden om de lucht schoner te maken: zonder ondernemers of bezoekers in de weg te zetten.
- ▶ **We geven meer ruimte aan campertoerisme (bezoek met campers) en pleziervaart (varen voor ontspanning).** We steunen ideeën van inwoners voor extra camperplaatsen. Ook maken we nieuwe havens en aanlegplaatsen mogelijk. Zo kunnen meer mensen Groningen via het water bezoeken.

Laadpalen

- ▶ **We plaatsen meer laadpalen voor elektrische auto's.** Ook bij P+R-terreinen en parkeerplaatsen van de gemeente. Zo kunnen we het groeiende aantal elektrische auto's en deels elektrische auto's goed ondersteunen.
- ▶ **We willen geen nachtelijke kleeftarieven.** Een kleeftarief betekent dat je moet betalen als je te lang aan een laadpaal blijft staan nadat je auto al vol is. 's Nachts is dat niet eerlijk, omdat mensen dan liggen te slapen. We pakken laadpaalkleven overdag aan, zodat laadpalen niet onnodig lang bezet blijven.
- ▶ **We staan kabelgoten toe voor bewoners.** Een kabelgoot is een smalle goot in de stoep waardoor je veilig een laadkabel kunt leggen van je huis naar je auto. Waar het kan, laten we dit toe. Op die manier kunnen bewoners hun auto thuis opladen zonder gevaar of dat mensen er last van hebben.

Ruimte voor ondernemers en een bruisende economie

► Ruimte voor ondernemers en een bruisende economie

Groningen moet een gemeente zijn waar ondernemers de ruimte krijgen om hun werk goed te doen. Ondernemers zorgen voor banen, nieuwe ideeën en volle winkelstraten. Ze maken dorpen sterker en zorgen voor een sterke economie. We verbeteren daarom het ondernemersklimaat. Dat betekent: minder regels, meer samenwerking en meer ruimte voor nieuwe plannen. We kijken ook naar duurzame technieken en nieuwe technologie, zodat bedrijven sterk blijven en zich kunnen aanpassen aan veranderingen. Zo bouwen we aan een ondernemend Groningen, dat trots is op wat het kan.

Een ondernemende gemeente

- **Winkels mogen op zondagochtend open.** Nu verbiedt de gemeente dit nog. Dat raakt ondernemers. Wij willen dat ondernemers zelf kunnen kiezen op welke dagen zij hun winkel opendoen.
- **Ondernemers krijgen meer ruimte in buurten en wijken.** We maken bestemmingsplannen flexibeler. Dat zijn de plannen die bepalen wat er op een plek mag gebeuren. Zo wordt het makkelijker om in een wijk een buurtkroeg, kapper of eigen zaak te beginnen. De gemeente moet bij nieuw beleid overleggen met ondernemers.
- **De reclamebelasting schaffen we af.** Deze belasting kost ondernemers geld en is duur om te controleren. Het is dus onnodig. Daarom stoppen we ermee.
- **We stoppen ook met reclamebetutteling.** Dat is het verbieden van reclames over dingen die sommige mensen niet goed vinden. Reclame voor bijvoorbeeld vlees of vliegreizen mogen gewoon weer.
- **Er komt 1 loket voor ondernemers en evenementen.** Daar kunnen ondernemers terecht met vragen over vergunningen en regels. Organisatoren van evenementen kunnen er ook terecht. We zetten ondernemerscoördinatoren in om ondernemers te helpen bij vragen en de lokale economie sterker te maken.
- **We maken ondernemen eenvoudiger.** We verminderen regels die onnodig zijn, bijvoorbeeld strenge eisen voor de welstand. Nieuwe regels schrijven we zo eenvoudig mogelijk, en waar dat kan op B1-niveau, zodat iedereen ze begrijpt. Bestaande regels bekijken we opnieuw.

Als een regel geen duidelijk doel heeft, schaffen we hem af. We luisteren hierbij naar ideeën van

inwoners en ondernemers.

- ▶ **We willen meer geld voor marketing over Groningen.** We willen ook meer geld voor toerisme. Groningen is een mooie gemeente, en dat mag iedereen weten. Als de vraag groeit, staan we meer hotels en bedden toe.
- ▶ **Defensie krijgt meer ruimte.** Defensie wordt namelijk steeds belangrijker voor de economie. Groningen moet hier ook wat aan hebben. We voeren daarom geen beleid dat Defensie uit de gemeente houdt.
- ▶ **De campus moet blijven groeien.** We werken samen met scholen en ondernemers zodat beginnende bedrijven (start-ups en scale-ups) kunnen groeien. We stoppen met regels die de groei tegenhouden. Dat doen we bijvoorbeeld met een flexibel omgevingsplan. We halen grote bedrijven naar Groningen en moedigen hen aan om hun kenniscentra en onderzoeksteams naar Groningen te halen. Zo blijven studenten én afgestudeerden in Groningen, omdat er weer veel kansen voor hen zijn.
- ▶ **De gemeente steunt de samenwerking tussen ondernemers en scholen, vooral met het MBO.** Zo komt er meer goed opgeleid personeel. Door samen te werken ontstaan er ook meer plekken voor stage.
- ▶ **We willen dat Groningen de AI-hoofdstad van Nederland wordt.** AI betekent 'kunstmatige intelligentie': slimme technologie die steeds meer invloed krijgt op werk, bedrijven en het leven van mensen. Groningen heeft hiervoor veel talent in huis. We hebben goede opleidingen, veel studenten en mensen die goed zijn met techniek. De gemeente wil dit duidelijker laten zien, zodat bedrijven weten dat Groningen een goede plek is voor je bedrijf. Op die manier kunnen we nieuwe banen, nieuwe bedrijven en meer innovatie naar Groningen halen. De ontwikkelingen in de Niemeyerfabriek laten zien dat Groningen al bezig is met vernieuwing op dit gebied. Het is een goed begin voor verdere groei in technologie en AI in onze gemeente.
- ▶ **Boeren krijgen meer vrijheid.** Zij mogen hun erf en grond gebruiken voor toerisme, ontspanning en andere plannen.

Horeca

- ▶ **Er moet veel horeca blijven in Groningen.** Daarom geven we ondernemers in de horeca meer ruimte. Kroegen mogen bijvoorbeeld tijdens sportwedstrijden een groot scherm op het terras zetten. We zorgen ook voor minder regels, zodat ondernemers meer aandacht kunnen geven aan hun eigen bedrijf.
- ▶ **We willen geen vaste sluitingstijden voor de horeca.** Want horeca is belangrijk voor de

sfeer van de stad. Doordat kroegen nu op verschillende tijden sluiten, staat niet iedereen tegelijk buiten. Dat voorkomt ruzies op straat.

Ondernemers mogen daarom zelf bepalen wanneer ze open of dicht gaan.

- ▶ **Horecaondernemers mogen ook zelf kiezen hoe hun meubels eruitzien.** De gemeente gaat niet langer bepalen welke kleur de stoelen, tafels of parasols moeten hebben.
- ▶ **We maken vergunningen makkelijker.** Sommige vergunningen voegen we samen. Andere vergunningen vervangen we door een meldingsplicht. Denk aan kleine terrassen of kleine objecten op straat. Dit scheelt tijd en regelwerk voor ondernemers.
- ▶ **We pakken flessentrekkerij hard aan.** Flessentrekkerij betekent dat mensen weggaan zonder te betalen. Dat is gewoon diefstal. Voor mensen die dit vaak doen, moet een gebiedsverbod mogelijk worden. Zo is de horeca beter beschermd.
- ▶ **We verlagen de precariobelasting.** Dat is de belasting voor het gebruik van de openbare ruimte, zoals voor terrassen. Deze belasting is nu te hoog en maakt ondernemen lastig. Door de belasting te verlagen, stimuleren we groei en verlagen we de kosten voor de horeca.
- ▶ **De toeristenbelasting blijft zo laag mogelijk.** Het geld hiervan gebruiken we om de kwaliteit voor toeristen te verbeteren. Zo blijven bezoekers graag naar Groningen komen.

Hier gebleven

Groen, toekomstbestendig en duurzaam Groningen

- ▶ **Groningen moet een schone, sterke en toekomstbestendige gemeente worden.** We kiezen voor oplossingen die duurzaam, betaalbaar en praktisch zijn voor inwoners en bedrijven.
- ▶ **We willen een kleine kerncentrale bouwen.** Dat is een Small Modular Reactor (SMR): een kleine kerncentrale ongeveer zo groot als een sporthal. Een SMR kan goedkope en schone stroom leveren. Groningen wil de eerste gemeente van Nederland zijn die zo'n centrale neerzet.
- ▶ **We pakken netcongestie aan.** Netcongestie betekent dat het elektriciteitsnet te vol raakt. Daardoor kunnen bedrijven en huizen soms geen nieuwe aansluiting krijgen. We steunen daarom lokale stroomopwekking en opslag. Zo hoeft niet alle stroom door het hoofdnet. We werken samen met netbeheerders en investeren in technologieën zoals buurtbatterijen. Die kunnen stroom opslaan voor een hele buurt. Zo houden we het gebruik en de vraag naar energie in balans.
- ▶ **De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven.** Daarom maken we eerst de eigen gebouwen van de gemeente duurzamer. Bijvoorbeeld de kantoren van de gemeente en

sportgebouwen. De gemeente moet laten zien hoe het hoort.

- ▶ **Geen stijgende, maar juist dalende lasten.** De groene en duurzame initiatieven moeten niet voor een lastenverhoging van de inwoners zorgen. We zorgen juist dat met het verduurzamen de energierekening daalt. Er wordt verstandig geïnvesteerd in verduurzaming, zodat de inwoners hier niet voor hoeven op te draaien. We willen geen hogere kosten door duurzaamheid. Regels mogen er niet voor zorgen dat de energie duurder wordt voor inwoners. We investeren slim, zodat de kosten van energie juist lager worden.
- ▶ **We geven ruimte aan een toekomstbestendige landbouwsector.** Boeren moeten hun bedrijf modern en innovatief kunnen maken. We geven ruimte aan nieuwe vormen van productie. Denk bijvoorbeeld aan plantaardige eiwitten en materialen die gebruikt kunnen worden in de bouw (biobased bouwmaterialen). De gemeente gaat zich niet bezighouden met een eigen beleid voor de “eiwittransitie”. En er komt geen wethouder voor de eiwittransitie.
- ▶ **We geven bedrijven ruimte voor groene groei.** Bedrijven mogen energie met elkaar delen. En de gemeente helpt hierbij. Bijvoorbeeld door vergunningen en samenwerking met de provincie. Want de economie van de toekomst is een groene economie. We moeten met inwoners overleggen over lokale energieprojecten. Ook willen we meer steun voor energiecoöperaties. Dat zijn groepen bewoners die samen duurzame energie opwekken.
- ▶ **Voor grote energieprojecten geldt:** wind op zee en zon op dak. Windmolens horen op zee, niet in onze gemeente. Zonnepanelen horen op daken, niet op grote stukken grond. Er komen dus geen nieuwe zonneparken of windmolenparken in Groningen. Wel komen er meer zonnepanelen op het dak van P+R-terreinen.
- ▶ **Biodiversiteit staat voorop.** Dat betekent dat we planten kiezen die goed zijn voor de natuur, bijvoorbeeld voor bijen en andere dieren. We willen niet opnieuw situaties zoals in het Zuiderplantsoen, waar veel exotische planten zijn geplaatst die de natuur helemaal niet helpen.
- ▶ **Groen moet zowel mooi als nuttig zijn.** We ondersteunen Verenigingen van Eigenaars (VvE's) bij het duurzamer maken van hun gebouwen. We helpen hen bijvoorbeeld met advies en regelingen. Zo kunnen zij ook hun panden duurzamer maken.
- ▶ **We verduurzamen stap voor stap, per straat.** Als bewoners samen hun straat groener willen maken, helpt de gemeente daarbij. We blijven acties zoals tegelwippen (tegels eruit, planten erin) steunen. Op plekken met veel zon plaatsen we ook insectenhôtels, zodat bijen en andere dieren een goede plek hebben.

Huisvesting van winkels en bedrijven

- ▶ **We pakken wijkwinkelcentra en bedrijventerreinen aan.** Denk aan plekken als het Overwinningsplein en het Helperplein. Deze plekken moeten fijne en veilige plekken worden

waar mensen graag komen. Fijne winkelcentra en bedrijventerreinen maken de economie namelijk sterker. Ook geven ze ondernemers een goede plek om te werken. We werken hiervoor samen met bedrijvenverenigingen.

- ▶ **We gaan leegstand van gebouwen aanpakken.** Dat doen we door vergunningen sneller te behandelen. Ook willen we verschillende functies voor gebouwen mengen. Zo kun je in 1 gebouw wonen, werken, winkelen of naar een restaurant. Zo ontstaat een fijn centrum en blijven panden minder lang leeg.
- ▶ **We willen nieuwe bedrijventerreinen.** Die zijn er voor zowel grote als kleine bedrijven, zodat meer bedrijven ruimte kunnen vinden in Groningen. We zien veel kansen langs de A7. En waar het kan zorgen we dat er weinig regels zijn voor deze terreinen.
- ▶ **Op alle P+R-terreinen komen zonnepanelen.** Zo staan auto's droog en in de schaduw. En zo hoeven we geen zonnepanelen in de natuur te leggen, zoals bij Meerstad-Noord.
- ▶ **Het Sontplein gaan we verder ontwikkelen en groener maken.** Zo wordt het een fijner gebied voor bedrijven, bezoekers en bewoners.

Nette wijken en dorpen

► Nette wijken en dorpen

Een schone, groene en goed onderhouden omgeving is geen luxe. Wij vinden het de basis. Iedere wijk en ieder dorp in Groningen moet netjes, veilig en leefbaar zijn.

Van Haren tot Reitdiep en van Ten Post tot Hoogkerk. Dat betekent: rechte stoepen, verzorgd groen, en genoeg ruimte. Om te parkeren, te spelen en om elkaar te ontmoeten. We verbeteren het onderhoud in de hele gemeente, zonder verschil te maken tussen Noord en Zuid. Zo maken we Groningen mooier en leefbaarder voor iedereen.

Nette wijken en dorpen

- **We willen dat de openbare ruimte veilig en prettig is voor iedereen.** Daar horen groen, parkeerplekken en speelplekken bij. En ze moeten passen bij de wensen van bewoners. Groene wijken geven niet alleen een mooie omgeving. Ze zorgen ook dat het minder heet wordt, helpen het klimaat en zorgen voor ruimte om te sporten, spelen en ontspannen.
- **De stoepen moeten beter onderhouden worden.** We repareren scheve tegels en kiezen bij nieuwe bomen voor soorten die diep wortelen. Dat voorkomt dat tegels omhoog komen. En het zorgt ervoor dat de stoepen veilig zijn voor mensen met een rollator, rolstoel of kinderwagen.
- **Ook het onderhoud aan het groen moet beter.** Op veel plekken groeit onkruid tussen de tegels en worden de hagen te weinig gesnoeid. Wij kiezen voor stoepen zonder onkruid en verzorgde hagen. Want dit is een belangrijke taak van onze gemeente.
- **Groningen mag meer kleur krijgen.** In andere steden, zoals Utrecht en Amersfoort, hangen in de zomer bloembakken en kleurrijke planten aan lantaarnpalen. Dat willen we in Groningen ook: we willen meer bloemen in de wijken en dorpen.
- **Veel rotondes zijn nu slecht onderhouden.** Wij kiezen voor mooie rotondes met veel planten en kleurrijke bloemen. In veel andere gemeenten is dat al normaal.
- **We werken samen met lokale hoveniersbedrijven.** Zo kunnen we het groen beter onderhouden. We bieden stukken openbaar groen ‘ter adoptie’ aan. Hoveniers kunnen daar dan laten zien wat zij kunnen. En de omgeving wordt er mooier van. Dat is goed voor de buurt én goed voor de lokale economie.
- **Ook willen we dat iedere wijk even goed onderhouden is.** Nu worden de wijken in het noorden beter onderhouden dan de wijken in het zuiden. Dat is niet eerlijk. Een inwoner van Helpman, Haren of Ten Boer verdient net zo’n nette wijk als een inwoner van Selwerd.

Een praktische leefomgeving

- ▶ **We willen dat Groningen een praktische, schone en veilige gemeente is.** Bewoners moeten zich prettig voelen in hun straat, wijk of dorp.
- ▶ **We willen dat je vaker zonder vergunning een boom mag kappen.** We passen namelijk de APV aan (de lokale regels van de gemeente), zodat ook dikkere bomen zonder vergunning gekapt mogen worden. Dit maakt het voor bewoners en bedrijven makkelijker om hun terrein goed te onderhouden.
- ▶ **We willen wijken en dorpen schoon en veilig houden.** Je moet een hoge boete krijgen als je voor veel lawaai zorgt of zomaar afval dumpst. De boetes voor afval naast de container gaan omhoog. We maken het makkelijker om het dumpen van afval te melden, zodat we er sneller iets aan kunnen doen. Handhavers krijgen goede training en de juiste spullen om mensen aan te pakken als ze zich niet aan de regels houden.
- ▶ **Er komen buiten meer prullenbakken in de openbare ruimte.** Zo belandt er minder afval op straat. We willen ook dat er wat gedaan wordt aan het openbreken van prullenbakken door mensen die op zoek zijn naar statiegeld. Zo blijven de prullenbakken heel en de straten schoon.
- ▶ **Afvalcontainers onder de grond zouden nog een stuk handiger kunnen.** Bewoners moeten ze in de toekomst ook met hun telefoon kunnen openen. Verder zorgen we dat de containers op tijd worden geleegd. Ook plaatsen we ondergrondse containers voor GFT-afval, zodat tuinafval en etensresten netjes verwerkt worden.
- ▶ **We pakken duivenoverlast in de binnenstad aan.** Duiven zorgen nu voor viezigheid en schade. Dat willen we oplossen.
- ▶ **Er komt geen stookverbod.** Mensen in Groningen mogen dus hout blijven stoken, zolang dit maar op een veilige en verantwoorde manier gebeurt.

Meedoen met
onze
samenleving
en zuinig zijn
op onze
vrijheid

► Meedoen met onze samenleving en zuinig zijn op onze vrijheid

We willen een veilige, gezonde en actieve gemeente. Iedereen moet kunnen meedoen, ook als je hulp nodig hebt. De zorg moet dichtbij zijn. Sociale regelingen moeten eerlijk worden gebruikt. En jongeren moeten goed onderwijs krijgen, zodat ze hun talent kunnen ontwikkelen. Sociale voorzieningen zijn er alleen voor mensen die ze echt nodig hebben. Met digitale hulpmiddelen kunnen zorgmedewerkers sneller werken, waardoor zij meer tijd hebben voor inwoners. Ons idee hierbij is simpel: wie kan werken of meedoen, doet dat. Wie hulp nodig heeft, krijgt die snel.

Iedereen doet mee.

- **We willen een sterke economie.** Daarom halen we nieuwe bedrijven naar Groningen. We richten ons op sectoren waar veel werk is, zoals IT, techniek en biochemie. Ook halen we grote congressen naar de stad. We blijven lobbyen voor meer rijksdiensten in Groningen. Ook productiebedrijven zijn welkom. Groningen moet een gemeente zijn waar veel mensen werk kunnen vinden.
- **Werken moet altijd lonen.** Wie vanuit een uitkering gaat werken, moet altijd meer verdienen dan de uitkering. Nu zijn er veel regelingen waardoor werken soms niet genoeg oplevert. We willen deze regels versimpelen, zodat werken duidelijk en eerlijk wordt.
- **De bijstand is bedoeld om mensen weer op weg te helpen.** We kijken daarom kritisch naar alle regelingen, zodat ze gericht helpen en zodat ze niet voor langdurige afhankelijkheid zorgen.
- **Mensen in de bijstand krijgen meer begeleiding bij het zoeken naar werk.** Iedereen moet iets doen: solliciteren of een tegenprestatie leveren, zoals vrijwilligerswerk in het buurthuis. We zorgen dat er genoeg medewerkers zijn om dit goed te controleren. Een vrijwilligersmakelaar helpt mensen bij het vinden van passend vrijwilligerswerk.
- **We bieden scholing die past bij iemands sterke punten en bij banen waar nu veel vraag naar is.** Een baan die je kunt doen, moet je accepteren. Doe je dat niet zonder goede reden, dan kan dit gevolgen hebben voor je uitkering.

- ▶ **Iedereen in de bijstand wordt elk jaar opnieuw bekeken.** Is er geen vooruitgang? Dan volgt een ander verplicht traject. We blijven mensen intensief begeleiden. Wie niet kan werken, krijgt een oplossing op maat, zoals een aangepaste werkplek of zinvolle dagbesteding. Wie niet wil werken, kan worden gekort.
- ▶ **Nieuwkomers moeten Nederlands leren.** Dat is nodig om mee te kunnen doen. De gemeente controleert deze taaleis streng en biedt hulp om de taal te leren.
- ▶ **We stoppen met banen die alleen op papier bestaan.** We zetten in op banen met loonkostensubsidie, zodat mensen echte werkervaring opdoen. We werken samen met werkgevers en uitzendbureaus om mensen snel aan een baan te helpen.
- ▶ **Met AI (een computerprogramma dat kan leren) kan de sociale dienst mensen sneller koppelen aan een goed passende baan.** Zo vinden mensen sneller werk.

Eerlijke en doelgerichte sociale voorzieningen

- ▶ **Sociale voorzieningen zijn vormen van hulp van de overheid voor mensen die dit echt nodig hebben.** Iedereen kan hier gebruik van maken, maar we willen dat tijd, geld en zorg vooral terechtkomen bij mensen die het hardst hulp nodig hebben. Daarom moeten sociale voorzieningen zorgvuldig en efficiënt worden ingezet.
- ▶ **We zorgen voor meer controle op misbruik van het sociale stelsel.** Rechten horen bij plichten, en we accepteren niet dat mensen misbruik maken van regelingen die bedoeld zijn voor mensen die wél hulp nodig hebben.
- ▶ **Wat lokaal kan, doen we lokaal.** Zorg moet dichtbij mensen geregeld worden, in de eigen wijk of het eigen dorp. Dat maakt hulp toegankelijk, betaalbaar en vertrouwd. We gebruiken daarbij ook moderne hulpmiddelen, zoals digitale ondersteuning.
- ▶ **We helpen gericht waar dat nodig is.** Mensen krijgen de zorg die nodig is, maar we blijven ook kijken naar wat iemand zelf kan doen. Hoe meer mensen zelfstandig kunnen, hoe beter dat is.
- ▶ **We zetten meer in op informele zorg.** Omdat er steeds meer ouderen zijn en minder zorgverleners, worden familie, vrienden en burens belangrijker. Zij helpen mensen om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Mantelzorgers verdienen hierbij steun en waardering. De gemeente biedt tijdelijke hulp om mantelzorgers af en toe te ontlasten. Ook blijft het mantelzorgpresentje bestaan, voor iedereen die naast zijn werk voor een naaste zorgt.

- ▶ **We geven ruimte aan digitale zelfzorg, zoals apps voor mentale gezondheid of ouderenzorg.** Deze apps helpen mensen beter voor zichzelf te zorgen en voorkomen dat later zwaardere zorg nodig is.
- ▶ **We willen snellere zorg en kortere wachtlijsten.** De wachttijden in de GGZ en WMO zijn nu te lang. Daarom leiden we meer zorgprofessionals op, samen met MBO's, hogescholen en de universiteit.
- ▶ **We starten mobiele wijkzorgteams in wijken waar veel ouderen wonen of waar veel mensen met psychische problemen zijn.** Deze teams kunnen snel en dichtbij zorg leveren.
- ▶ **De spoedeisende hulp moet in Groningen altijd open blijven.** We accepteren niet dat de spoedeisende hulp soms sluit, zoals in andere delen van het land gebeurt. Ook tijdens drukke momenten moet de spoedeisende hulp beschikbaar zijn.
- ▶ **We blijven investeren in innovatie en onderwijs.** De Healthy Ageing-campus, samen met het UMCG en onderwijsinstellingen, speelt een belangrijke rol in nieuwe kennis en betere zorg.
- ▶ **Vrijwilligers zijn een waardevolle steun in de zorg.** We helpen mensen in de bijstand bij het vinden van passend vrijwilligerswerk, met hulp van een vrijwilligersmakelaar. Ook maken we een groep zorgvrijwilligers die helpt met kleine taken zoals burenhulp, boodschappen doen, sportactiviteiten of gezelschap bieden. Dat is goed voor de buurt én helpt tegen eenzaamheid.
- ▶ **We willen kwaliteit en keuzevrijheid in de thuiszorg.** Daarom geven we meer ruimte aan verschillende zorgaanbieders, zodat mensen kunnen kiezen welke zorg het beste bij hen past.

Betaalbare en effectieve jeugdzorg

- ▶ **De kosten van de jeugdzorg blijven stijgen.** Daarom moeten we gericht en verstandig omgaan met geld en met de hulp die we geven. We zetten eerst lichte ondersteuning in en stellen duidelijke grenzen aan wat nodig is. Ook werken we beter samen met andere gemeenten. Daardoor wordt jeugdhulp effectiever, betaalbaarder en kunnen we wachttijden verkorten.
- ▶ **We versterken preventieve hulp.** Dat betekent dat we mensen eerder en sneller helpen, zodat problemen niet groter worden. Goede samenwerking tussen scholen, huisartsen, sociale teams en andere partners voorkomt dat kinderen onnodig in zware zorgtrajecten terechtkomen. Ook hoort hierbij dat de gemeente lokaal beleid maakt om zelfdoding te voorkomen.
- ▶ **Bij gezinnen met veel problemen komt er 1 vaste begeleider.** Deze persoon zorgt voor 1 plan en 1 aanspreekpunt: 1 gezin, 1 plan, 1 hulpverlener. Zo hoeven gezinnen niet steeds

opnieuw hun verhaal te vertellen aan allerlei verschillende hulpverleners.

► **We willen een kritische doorlichting van WJ Groningen.** Er moeten minder managers en beleidsmedewerkers komen en meer zorgverleners die direct met gezinnen werken. WJ Groningen moet stoppen met het onnodig overnemen van werk van andere jeugdzorgaanbieders.

► **We pakken zorgfraude keihard aan.** Zorggeld moet naar kinderen en gezinnen die hulp nodig hebben, niet naar fraudeurs. Kwetsbare mensen moeten kunnen rekenen op veilige en betrouwbare zorg. Daarom controleren we zorgaanbieders strenger. We gebruiken hierbij onder andere de Wet Bibob (dit is een wet waarmee de gemeente kan onderzoeken of een organisatie betrouwbaar is).

We starten een campagne met Meld Misdaad Anoniem, zodat inwoners fraude beter kunnen herkennen en melden. Daarnaast komt er meer controle op nieuwe zorgaanbieders. We richten een gemeentelijk register op voor aanbieders in de GGZ en WMO. Zorgcowboys (bedrijven die veel geld willen verdienen in de zorg) worden zo vroeg mogelijk gestopt.

Investeren in onderwijs en jeugd

► **Iedereen moet zelf kunnen kiezen naar welke school zijn kinderen gaan.** Dat is een grondrecht in Nederland. Het mag niet zo zijn dat je keuze afhangt van je postcode.

► **We pakken pesten aan.** We maken een anti-pestent-pact, zodat scholen samen afspraken maken om pesten te voorkomen en een veilige sfeer te creëren.

► **Scholen moeten veilig zijn.** Veel problemen kunnen worden voorkomen als we vroeg ingrijpen. Daarom is het onderwijs een belangrijke plek om jongeren te helpen voordat problemen groter worden.

► **We willen dat alle leerlingen naar school kunnen gaan.** Het aantal thuiszitters moet naar 0. De gemeente helpt scholen om leerlingen in de klas te houden. We geven ook ruimte aan nieuwe scholen met een duidelijke maatschappelijke basis. Als ouders geen verantwoordelijkheid nemen, dan spreekt de gemeente hen daarop aan.

► **De gemeente en scholen werken samen aan belangrijke thema's, zoals ondernemen, digitale vaardigheden en veiligheid.** Dit zorgt voor een sterkere leeromgeving voor alle leerlingen.

► **Schoolgebouwen en schoolpleinen mogen meer worden gebruikt.** We stellen ze beschikbaar voor buurtactiviteiten, zodat inwoners en verenigingen de ruimte kunnen gebruiken.

- ▶ **We zijn positief over internationaal onderwijs.** Dit is belangrijk voor de economie en voor het aantrekken van internationale bedrijven. Daarom steunen we de groei van meertalig onderwijs, zowel op de basisschool als op middelbare scholen.

- ▶ **We willen dat kinderen een eerlijk schooladvies krijgen.** Sommige kinderen van praktisch opgeleide ouders worden lager geadviseerd dan nodig. Dat noemen we onder advisering. Als kinderen hoog scoren, moeten ze een advies krijgen dat écht past bij hun niveau.

Een sportieve en creatieve gemeente

► Een sportieve en creatieve gemeente

Sport, bewegen en cultuur zijn belangrijk voor onze gezondheid en voor hoe we ons voelen. Ze geven mensen plezier, zelfvertrouwen en energie. Sport en cultuur zorgen er ook voor dat mensen elkaar ontmoeten en dat wijken en dorpen sterker worden. We willen dat iedereen kan meedoen. Daarom investeren we in toegankelijke sportplekken, goede speelplekken, ruimte voor evenementen en een sterke cultuursector. We geven ruimte aan nieuwe ideeën, ondernemerschap en aan tradities die al horen bij Groningen. Zo kan talent groeien, bij jong én oud, in elke wijk en elk dorp. Maar er is ook een probleem: veel mensen bewegen te weinig. Dat noemen we bewegingsarmoede. We hoeven tegenwoordig bijna niets meer zelf te doen: je kunt vanaf de bank de verwarming aanzetten, eten bestellen of boodschappen laten bezorgen. Daardoor bewegen mensen steeds minder, en dat veroorzaakt lichamelijke klachten, bij zowel kinderen als ouderen. De gemeente moet daarom meer doen om mensen in beweging te krijgen. Iedereen moet de kans krijgen om actief te zijn, zodat we gezond blijven en ons beter voelen.

Sportieve en gezonde samenleving

- **Ieder kind moet kunnen sporten.** Geen enkel kind mag buitenspel staan. Daarom helpen we gezinnen die de sportkosten niet kunnen betalen, zodat hun kinderen toch mee kunnen doen.
- **Er is op veel sportparken te weinig ruimte.** We lossen dit op door nieuwe sportparken te bouwen.
- **De Uitvoeringsagenda Sportvoorzieningen moet genoeg, vast geld krijgen, zodat plannen ook echt kunnen worden uitgevoerd.**
- **We willen meer ruimte voor studentensport.** Samen met de universiteit en hogescholen zoeken we oplossingen voor het tekort aan sportplekken voor studenten.
- **We stimuleren sportwedstrijden tussen scholen.** Zo ontmoeten kinderen leerlingen van andere scholen en leren ze op een leuke manier met elkaar sporten.
- **Er komt 1 sportloket voor bestuurders van sportverenigingen.** Hier kunnen ze terecht met vragen, zodat vrijwilligers hun taak makkelijker kunnen doen.
- **We helpen sportverenigingen bij het vinden van vrijwilligers.** Daarvoor gebruiken we onder andere een vrijwilligersbank en een vrijwilligersmakelaar die verenigingen ondersteunt.

- ▶ **We willen dat sportaccommodaties op veel manieren gebruikt kunnen worden.** Zo kunnen meer inwoners profiteren van dezelfde plekken. Overdag kunnen scholen en inwoners de sportlocaties gebruiken, en 's avonds zijn de verenigingen aan de beurt.
- ▶ **We zorgen dat sportzalen en sporthallen een zij-ingang en een kantine krijgen.** Met een eigen ingang hoeven sporters niet meer door andere gebouwen te lopen om bij het sportveld of de zaal te komen. Een kantine is belangrijk, omdat sport niet alleen om bewegen gaat, maar ook om gezelligheid voor en na de training of wedstrijd.
- ▶ **Op normale tijden sporten.** Er zijn nu grote tekorten aan sportplekken. Daardoor moeten veel mensen pas na 22.00 uur trainen. Dat vinden we niet goed. Ons doel is dat alle verenigingen vóór 22.00 uur trainingen kunnen aanbieden. Daarom is er veel meer ruimte en capaciteit nodig voor sport.
- ▶ **We geven ook ruimte aan spelende kinderen.** In de APV (de lokale regels van de gemeente) komt te staan dat geluid van kinderen op officiële speelplekken niet als overlast telt binnen bepaalde tijden. Zo voorkomen we dat dezelfde mensen steeds opnieuw gaan klagen.
- ▶ **Iedereen moet kunnen bewegen.** Daarom zorgen we voor genoeg sport- en speelplekken in de openbare ruimte. We leggen meer plekken aan, zoals beweegtuinten en sportvelden die je zonder lidmaatschap kunt gebruiken. Dit doen we zowel in nieuwe wijken als in bestaande wijken.
- ▶ **Er komt een nieuwe ijsbaan bij Kardingse.**
- ▶ **In elke nieuwbouwwijk moet voldoende ruimte voor sport komen.** Dat geldt voor wijken zoals de Nieuwe Held, Meerstad en de Eemskanaalzone. We kijken naar wat bewoners nu nodig hebben én naar wat nodig is in de toekomst.
- ▶ **Vissen blijft toegestaan, zolang inwoners een geldige visvergunning hebben.**

Ruim baan voor topsport

- ▶ **Groningen heeft veel topsporters voortgebracht, en daar zijn we trots op.** Onze clubs in voetbal, basketbal, (ijs)hockey en volleybal zijn belangrijk voor de hele gemeente. Ze zorgen elke week voor grote sportevenementen. Dat is goed voor onze economie én voor onze gezondheid. Want: zien sporten, doet sporten.
- ▶ **We willen grote sportevenementen naar Groningen halen.** Denk aan de Formule E, de Tour de France, de Giro, het WK Darts of de Davis Cup. Dit trekt bezoekers naar de stad en laat

Groningen internationaal zien.

- ▶ **We willen dat Groningen een eigen marathon krijgt.**
- ▶ **We werken veel samen met FC Groningen.** We zoeken samen naar manieren om de kosten voor het stadion te verlagen. Een investeerder kan hierbij helpen. Als FC Groningen dat wil, verkopen we de Euroborg aan de club. FC Groningen hoort bij onze gemeente, dus we zorgen voor sterke banden tussen de club en de stad.

Een gemeente waar altijd wat te doen is

- ▶ **We blijven Groningse evenementen steunen.** Denk aan Noorderzon, het Bevrijdingsfestival en ESNS. Deze evenementen horen bij onze gemeente. We geven ook ruimte aan nieuwe initiatieven die goed passen bij Groningen.
- ▶ **We willen van Bommen Berend weer een echt volksfeest maken.** Het Gronings Ontzet moet weer populair worden. Samen met ondernemers kijken we hoe dit feest groter en aantrekkelijker kan worden. We onderzoeken ook of scholen extra aandacht kunnen geven aan deze dag, bijvoorbeeld door een vrije middag.
- ▶ **We willen Martiniplaza behouden.** Deze locatie zorgt voor banen en trekt veel bezoekers. In de toekomst zou Martiniplaza kunnen verhuizen, bijvoorbeeld naar de Suikerzijde.
- ▶ **Ook WinterGoud en Winterwelvaart zijn belangrijke evenementen.** De gemeente geeft ondernemers meer ruimte om deze feesten door te ontwikkelen, bijvoorbeeld door makkelijkere vergunningen.
- ▶ **Evenementen zijn belangrijk voor de sfeer en levendigheid in de gemeente.** Maar organisatoren krijgen nu te maken met veel regels en papierwerk. Dat werkt niet. Daarom verminderen we de bureaucratie, zonder de veiligheid in gevaar te brengen.
- ▶ **De wijnloop in Haren is een groot succes.** We willen dat dit evenement blijft bestaan.
- ▶ **Ook de Beer Mile staat de gemeente toe.** We willen niet betuttelen. Als een vereniging een Beer Mile wil organiseren, dan houdt de gemeente dat niet tegen.

Dynamische en zelfstandige cultuursector

- ▶ **Er komt een nieuw muziekcentrum als vervanging van de Oosterpoort.** Groningen verdient een levendig en modern cultuurcentrum. We kiezen de meest voordelige en duurzame optie. Een plan met twee locaties – een nieuwe popzaal achter het station én renovatie van de

Oosterpoort – vinden we een goed idee, maar alleen als dit meer oplevert dan 1 locatie achter het station.

- ▶ **We willen dat de cultuursector goed blijft draaien tijdens de bouw van het nieuwe centrum.** Eurosonic Noorderslag (ESNS) moet kunnen blijven bestaan. Daarom zorgen we voor een goed tijdelijk alternatief voor ESNS en andere gebruikers. Ook het Noord Nederlands Orkest (NNO) moet tijdens de bouw voldoende ruimte hebben om te repeteren op een plek met goede kwaliteit.
- ▶ **Nieuwkomers moeten onze geschiedenis, cultuur en waarden leren kennen.** Daar hoort respect voor LHBTIQ+ gemeenschappen en inclusiviteit bij. We laten nieuwkomers kennismaken met belangrijke tradities, zoals het Gronings Ontzet en de Groninger Pride.
- ▶ **We vinden ons cultureel erfgoed belangrijk.** Tradities zoals het Gronings Ontzet horen bij ons. We omarmen ook nieuwe tradities, zoals de Groninger Pride.
- ▶ **De gemeente moet kritischer kijken naar cultuursubsidies.** Sommige musea hebben meer geld nodig, maar daar hoort ook een andere manier van werken bij. Er komen strengere subsidie-eisen. Instellingen moeten ook zelf geld verdienen en onderzoeken of bedrijven bereid zijn om meer bij te dragen.
- ▶ **We stimuleren innovatie en ondernemerschap in de cultuursector.** We willen een sector die zelfstandig is en minder afhankelijk van subsidies.
- ▶ **Buurtcentra moeten meer ruimte bieden aan amateurtoneel.** Waar dat nodig is, breiden we buurtcentra uit. We kijken ook of ruimtes kunnen worden gedeeld met gymzalen van basisscholen.
- ▶ **Tot slot maaien we het gras goed rondom kunstwerken, zodat kunst niet verdwijnt in onkruid en zichtbaar blijft voor iedereen.**

Behoud van unieke voorzieningen

- ▶ **De openingstijden van Zwembad De Papiermolen worden flexibeler.** Als het in september nog mooi weer is, blijft het zwembad langer open dan gepland. Ook op zonnige zondagen sluiten we het zwembad later dan 18.00 uur. Zo kunnen meer mensen genieten van het buitenbad.
- ▶ **We willen meer uit De Biotoop halen.** Dit gebied heeft veel mogelijkheden voor wonen, natuur en toerisme. We willen deze kansen beter gebruiken, maar we blijven ook de 400 jaar oude Botanische Tuin koesteren. Deze tuin is uniek en belangrijk voor Groningen.

- ▶ **Het Stadsstrand blijft bestaan.** Veel mensen komen hier om te ontspannen. Het stadsstrand zorgt er ook voor dat het Noorderplantsoen minder druk wordt, en dat is goed voor de hele buurt.

Een moderne en toegankelijke gemeente

► Een moderne en toegankelijke gemeente

Wat ons betreft wordt het leven makkelijker en overzichtelijker voor onze inwoners en ondernemers. Wij geloven in een gemeente die dichtbij staat, duidelijk communiceert en flexibel inspeelt op de behoeften van mensen. Met betere dienstverlening en slimme oplossingen zorgen we dat iedereen efficiënt geholpen wordt, zonder onnodige lasten of ingewikkelde procedures. We gebruiken ons gezond verstand en bouwen aan een gemeente die servicegericht, efficiënt en toekomstbestendig is.

Een dienstbare overheid

- **De gemeente zet inwoners en ondernemers centraal.** We communiceren in duidelijke B1-taal en gebruiken waar mogelijk beelden en voorbeelden. Zo kan iedereen de informatie goed begrijpen en makkelijk contact kan opnemen met de gemeente.
- **De gemeente biedt hulp op maat.** Wie dat wil, kan zaken digitaal regelen. Maar wie persoonlijke hulp nodig heeft, krijgt die ook. Zo kan iedereen kiezen wat het beste past bij zijn of haar situatie.
- **De milieustraten gaan langer open.** Op zaterdag kun je de hele middag afval brengen. Ook opent de milieustraat minstens één avond per week, zodat hardwerkende inwoners hier niet vrij voor hoeven nemen.
- **Paspoorten, ID-kaarten, gehandicaptenparkeerkaarten en rijbewijzen kunnen thuisbezorgd worden.** Dat scheelt tijd en is gemakkelijker voor mensen die slecht ter been zijn.
- **We stellen AED's (apparaten die helpen bij een hartstilstand) zo breed mogelijk beschikbaar.** Als een AED nu binnen in een gemeentelijk gebouw hangt, kijken we of deze naar buiten kan, zodat iedereen er snel bij kan.
- **We zorgen voor meer pakketpunten in wijken en dorpen.** Daarvoor geeft de gemeente sneller toestemming. Dit zorgt voor minder bezorgverkeer en meer gemak voor bewoners, omdat zij pakketten dichtbij huis kunnen ophalen.

Besturen met gezond verstand

- ▶ **Een moderne gemeente laat inwoners meedenken en meebeslissen.** Maar het moet wel duidelijk zijn waarover mensen mogen meebeslissen en waar niet. Situaties zoals bij het Geheugenpaviljoen, waar onduidelijkheid ontstond, mogen niet meer gebeuren.
- ▶ **De gemeente gaat geen strengere eisen stellen dan de landelijke regels.** We doen niet alsof Groningen eerder CO₂-neutraal moet zijn dan het land vraagt. Dat is te duur en niet realistisch. Het zorgt alleen maar voor hogere kosten voor inwoners en ondernemers.
- ▶ **We willen minder wethouders.** Het aantal wethouders wordt niet verder uitgebreid. Als het kan, vormen we een nieuw college met minder bestuurders.
- ▶ **Partijen in het college mogen maximaal twee termijnen dezelfde portefeuille houden.** Een frisse blik voorkomt dat beleid vastloopt en helpt nieuwe ideeën te stimuleren.
- ▶ **We willen de gemeente eenvoudiger maken.** Daarom schrappen we zoveel mogelijk regels. We beginnen met een onderzoek naar het verwijderen van minimaal 100 regels.

Voorbereid op de toekomst

- ▶ **Inwoners en ondernemers moeten online kunnen volgen waar hun aanvraag is in het proces.** Denk aan vergunningen of documenten. Ook moeten bouwtekeningen makkelijk online te bekijken zijn.
- ▶ **De gemeente maakt een AI-strategie.** Hiermee bereiden we ons voor op de toekomst. AI betekent: kunstmatige intelligentie, technologie die kan leren en taken kan uitvoeren. In bibliotheken kunnen inwoners uitleg krijgen over AI en hoe ze dit veilig kunnen gebruiken. De gemeente gebruikt AI om mensen sneller en beter te helpen, maar let altijd goed op privacy en de veiligheid van gegevens.
- ▶ **De gemeente wil in 2030 digitaal onafhankelijk zijn.** Nu zijn we nog kwetsbaar door afhankelijkheid van systemen uit andere landen. Digitale onafhankelijkheid maakt de gemeente veiliger, en beschermt de gegevens van inwoners beter.